

TÜRKİYE
YAZMA
ESERLER
KURUMU
BAŞKANLIĞI

KONSERVASYON UYGULAMALARI

Kitap Şifahanesi ve Arşiv Dairesi Başkanlığı

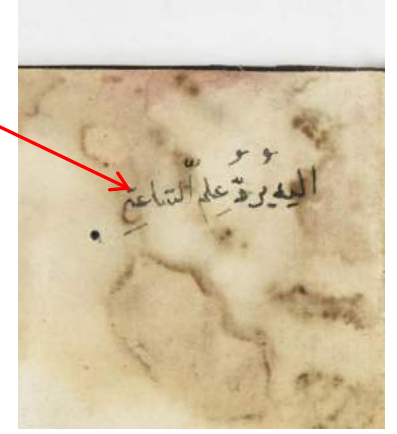
Beyazıt Yazma Eser Kütüphanesi

Umumi Koleksiyonu 8085

24 Kasım 2016 – 08 Nisan 2016

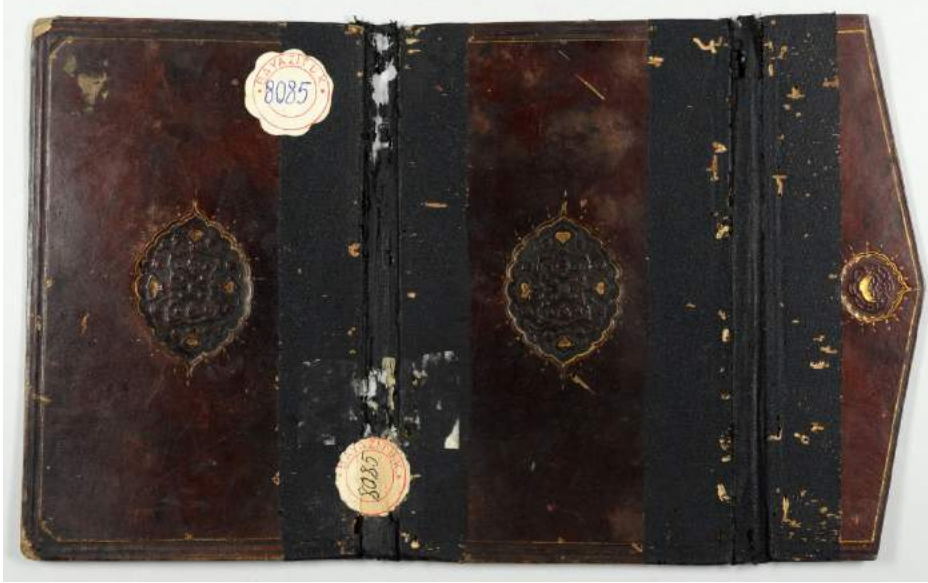
Gizem ERDEM

MÜHÜR VE DİĞER KAYITLAR

1b ve 28b sayfalarındaki mühürler üzerinde «Vakf-ı Ferruh Kethüda el-vâki der-Câmi-i Balat» ifadesi yer almaktadır. Son sayfada yer alan not üzerinde ise «ileyhi yuraddu ilmu' s-sa'ati » yazmaktadır.

CİLT

CİLT: Mıklebi ve sertabı bulunan eserin kapakları ve mıklebi bordo deri ile kaplı olup dış kısımlarında şemse formu yer almaktadır. Sertabı ve sırtı siyah **cilt bezi (?)** ile kaplıdır. Eserin şiraze örgüsü bulunmamaktadır. Cildin dış kenar kısmının tamamında altın cetvel çekilidir. Kapaklardaki şemselerde bitkisel motifler, mıklepte bulunan şemse ise bir adet hatayi motifi yer almaktadır.

METİN

METİN: Nohudî renkli doğu kâğıdı üzerine, siyah (is) mürekkebi kullanılarak nesih hattı ile Arapça olarak yazılmıştır. Serlevha sayfası ise altın, yeşil, mavi renklerle bitkisel motiflerle bezenmiştir.

BOZULMALAR - CİLT

Sertap ve sırt kısmında önceki onarımlar sırasında kullanılan siyah **cilt bezi (?)** yırtılmış ve kopmuş durumdadır. Ayrıca eski onarım sırasında kullanılan tamamlamalar gereğinden fazla yer kaplamakta ve cilt yüzeyini kapatmaktadır. Kapaklarda ve mıklette murakka katlarında ayrılmalar ve böcek delikleri bulunmaktadır.

BOZULMALAR - METİN

Metin kısmında yer alan ve eski onarım sırasında kullanılan tamamlama kâğıtlarında yırtılmalar, katlanmalar, lekeler ve tozlar görülmektedir. Forma dikişleri kopmuş ve formalar ayrılmış durumdadır. Sayfa kenarlarında böcek delikleri bulunmaktadır.

ANALİZLER - BİYOLOJİ

Şekil 1. Ok ile gösterilen bölge: Eserden örnek alınan kısım

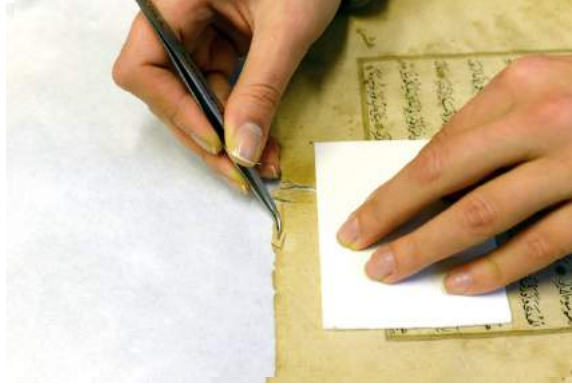

Şekil 2. SDA besiyerinde oluşan koloni morfolojisi

İnkübasyon süresi sonunda petri plaklarındaki mikrofungus kolonilerinin makroskobik ve mikroskobik olarak incelemeleri yapılarak teşhis işlemi gerçekleştirilmiştir. Eserden alınan örneklerin mikroskobik incelemelerdeki görüntüsü *Penicillium* 'un genel morfolojik görüntüsüyle örtüşmüştür.

Kuru temizlik ve dezenfeksiyon işlemleri tamamlanan eserden ikinci kez steril eküvyon çubuklarla örnekler alınıp yine steril şartlara uygun olacak şekilde içlerinde Malt Ekstrakt Agar (MEA) bulunan besiyerlerinin bulunduğu petri plaklarına örneklerin ekimi gerçekleştirilmiştir. Petri plaklarına alınan bu örnekler laboratuarda, 25 °C' de 7–10 gün inkübasyona bırakılmıştır. İnkübasyon süresi sonunda petri plaklarında herhangi bir üreme gözlenmemiştir.

KONSERVASYON - METİN

Belgelemesi tamamlanan eserin detaylı olarak durum değerlendirmesi yapılmış, konservasyon işlemlerine karar verilmiştir. İlk olarak çeker ocakta plastik elek ızgara üzerinde konservak ile kuru temizlik yapılmıştır. Ardından %70'lik alkol-su ile gerekli görülen alanlarda dezenfeksiyon yapılmıştır. Farklı malzemeler kullanılarak (fırça, sünger ve silgi) eserin kuru temizliği yapılmıştır. Sayfalar numaralandırılarak forma çizimleri yapılmıştır. Katlanmış ve kırışık sayfalar ısı taca kullanılarak düzeltilmiştir. Kısmen birbirinden ayrılan metin ve cilt kısmı tamamen birbirinden ayrılmıştır. Forma sırtlarındaki yapıştırıcı artıkları metil selüloz ile yumuşatılarak uzaklaştırılmıştır. Kullanılmayacak durumda olan eski onarımlar mekanik olarak yada metil selüloz ile yumuşatılarak çıkarılmıştır.

KONSERVASYON - METİN

Eksik kenarlar, böcek delikleri ve dikişlerin kopması ile oluşan yırtıklar tek taraflı, sırttaki eksik kısımlar ve yırtıklar ise çift taraflı olarak Japon kağıdı ile tamamlanmıştır.

KONSERVASYON - METİN

Tamamlama işlemlerinin ardından sayfalar uygun şekilde formalar haline getirilmiş Fabriano kağıt ile ön kısma yan kağıt eklenmiş ve formalar iki duraklı zincir dikişi ile dikilmiştir. Forma dikişinin ardından sırt bezi nişasta ile yapıştırılmıştır. Kolon dikişi, deri yastıklar üzerinden yapılmış, şiraze ise esere uygun renklerde pamuk iplikler kullanılarak, balık sırtı motifi ile örülmüştür.

KONSERVASYON - CİLT

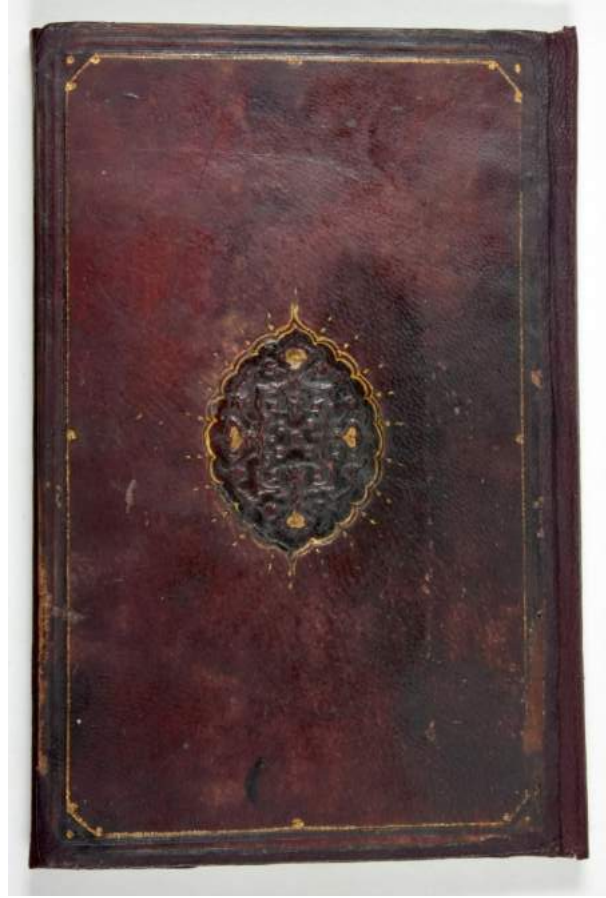
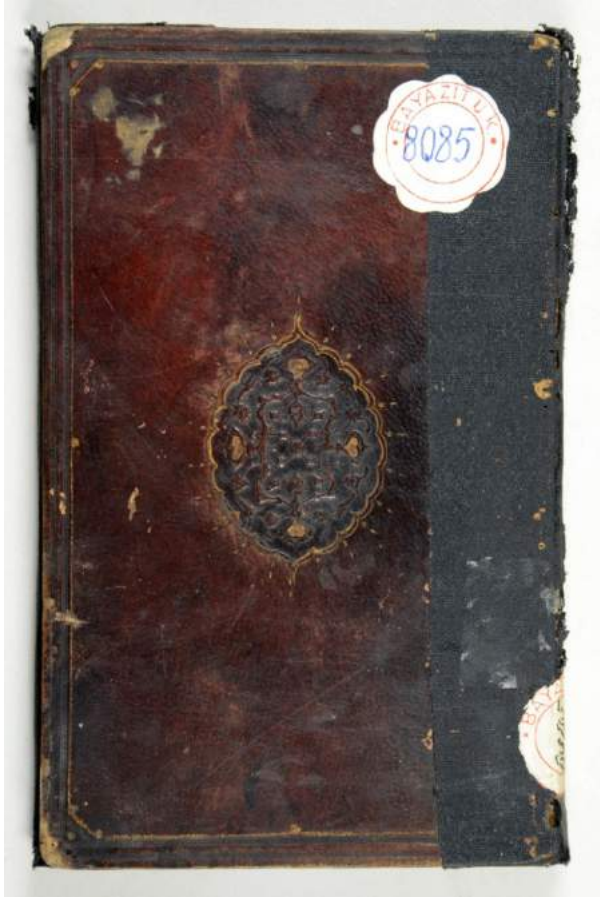
Cilt yüzeyinde bulunan, işlevini kaybetmiş ve gereğinden fazla yer kaplayan eski onarımlar, su ile yumuşatılarak uzaklaştırılmıştır. Sırt ve sertap için keçi derisi uygun ölçülerde kesilmiş, uygun tonlarda metal kompleks deri boya ile renklendirilmiş ve nişasta kullanılarak yapıştırılmıştır.

KONSERVASYON - CİLT

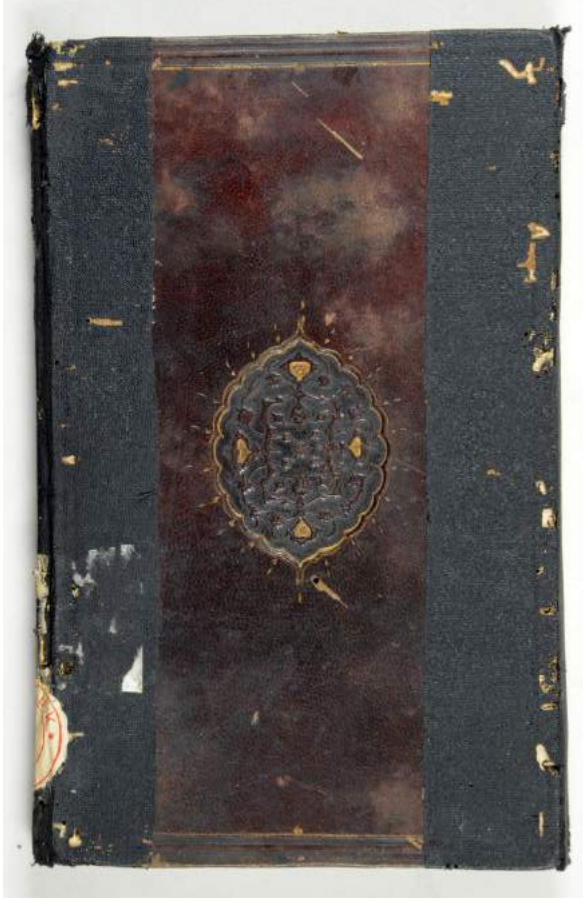
Böcek delikleri selüloz tozu ile doldurulmuş ve akrilik boyalar ile uygun tonlarda renklendirilmiştir. Cilt yüzeyi Maroquin ile temizlenmiştir. Gri asitsiz karton ile kutu yapılmıştır.

ÖNCESİ & SONRASI

Ön Kapak

ÖNCESİ & SONRASI

Arka Kapak

ÖNCEİ & SONRASI

Sırt

Ön Kenar

Etek

ÖNCESİ & SONRASI

Ön Yan Kağıt ve Mıklep Dışı

Arka Yan Kağıt ve Mıklep İçi

ÖNCESİ & SONRASI

1. Sayfa

297. Sayfa

ÖNCESİ & SONRASI

18. Sayfa

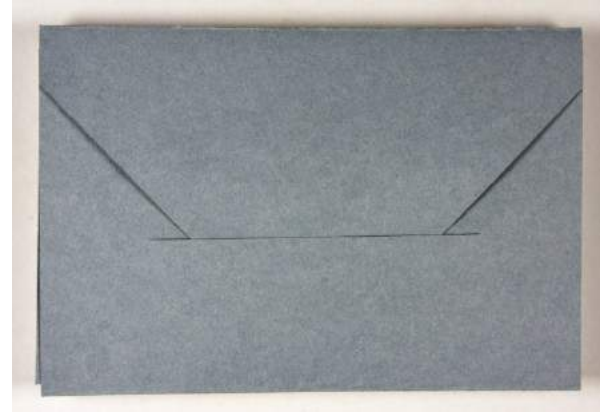
8. Sayfa

KUTU

Esere ait kullanılmayan parçalar ve eski onarımlar

Koruyucu kutu